

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ປະທານປະເທດ

ເລກທີ.....**108**...../ປປທ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ.....**19 ສິງຫາ 2022**.....

**ລັດຖະດໍາລັດ
ຂອງປະທານປະເທດ**

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ກ່ຽວກັບການປະກາດໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍວິຈິດສິນ

- ອີງຕາມ ລັດຖະທໍາມະນູນ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ (ສະບັບປັບປຸງ ປີ 2015) ໝວດທີ VI ມາດຕາ 67 ຂໍ້ 1;
- ອີງຕາມ ມະຕິຂອງກອງປະຊຸມສະພາແຫ່ງຊາດ, ສະບັບເລກທີ 51/ສພຊ, ລົງວັນທີ 07 ກໍລະກົດ 2022 ກ່ຽວກັບການຮັບຮອງເອົາກົດໝາຍວ່າດ້ວຍວິຈິດສິນ;
- ອີງຕາມ ໜັງສືສະເໜີຂອງຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ, ສະບັບເລກທີ 07/ຄປຈ, ລົງວັນທີ 05 ສິງຫາ 2022.

ປະທານປະເທດ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ອອກລັດຖະດໍາລັດ:

ມາດຕາ 1 ປະກາດໃຊ້ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍວິຈິດສິນ.

ມາດຕາ 2 ລັດຖະດໍາລັດສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດ ນັບແຕ່ວັນລົງລາຍເຊັນ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ປະທານປະເທດ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ

ທອງລຸນ ສີສຸລິດ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ສະພາແຫ່ງຊາດ

ເລກທີ 51 / ສພຊ
 ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 07 / 07 / 22

ມະຕິ
ຂອງກອງປະຊຸມສະພາແຫ່ງຊາດ
ກ່ຽວກັບການຮັບຮອງເອົາກົດໝາຍວ່າດ້ວຍວິຈິດສິນ

- ອີງຕາມລັດຖະທຳມະນູນ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ (ສະບັບປັບປຸງ ປີ 2015) ມາດຕາ 53 ຂໍ້ 1 ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປັບປຸງບາງມາດຕາຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍສະພາແຫ່ງຊາດ ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ (ສະບັບປັບປຸງ ປີ 2020) ມາດຕາ 11 ຂໍ້ 1.

ພາຍຫຼັງທີ່ກອງປະຊຸມສະໄໝສາມັນ ເທື່ອທີ 3 ຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ ຊຸດທີ IX ໄດ້ຄົ້ນຄວ້າຝາລະນາຢ່າງກວ້າງຂວາງ ແລະ ເລິກເຊິ່ງ ກ່ຽວກັບເນື້ອໃນຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍວິຈິດສິນ ໃນວາລະຂອງກອງປະຊຸມ ຄັ້ງວັນທີ 4 ກໍລະກົດ 2022 ແລະ ຖືກຝາລະນາຮັບຮອງເອົາ ໃນວາລະຕອນປາຍຂອງວັນທີ 7 ກໍລະກົດ 2022.

ກອງປະຊຸມສະພາແຫ່ງຊາດ ຕົກລົງ:

ມາດຕາ 1 ຮັບຮອງເອົາກົດໝາຍວ່າດ້ວຍວິຈິດສິນ ດ້ວຍຄະແນນສຽງຫຼາຍກວ່າເຄິ່ງໜຶ່ງ ຂອງຈຳນວນສະມາຊິກສະພາແຫ່ງຊາດ ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມ.

ມາດຕາ 2 ມະຕິສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດນັບແຕ່ວັນລົງລາຍເຊັນ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ປະທານສະພາແຫ່ງຊາດ

ບອ ໄຊສິມພອນ ພິມວິຫານ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ສະພາແຫ່ງຊາດ

ເລກທີ 19 /ສພຊ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 7 ກໍລະກົດ 2022

**ກົດໝາຍ
ວ່າດ້ວຍວິຈິດສິນ**

**ພາກທີ I
ບົດບັນຍັດທົ່ວໄປ**

ມາດຕາ 1 ຈຸດປະສົງ

ກົດໝາຍສະບັບນີ້ ກຳນົດ ຫຼັກການ, ລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການຕິດຕາມ ກວດກາ ການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານວິຈິດສິນ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ວຽກງານດັ່ງກ່າວດຳເນີນໄປຢ່າງ ຖືກຕ້ອງ, ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນ ແນໃສ່ສິ່ງເສີມຫົວຄິດປະດິດສ້າງ ໃນການສ້າງ, ປົກປັກຮັກສາ, ພື້ນຟູ, ອະນຸລັກ, ພັດທະນາ ແລະ ຊົມໃຊ້ຜົນງານ ດ້ານວິຈິດສິນ, ຮັກສາເອກະລັກ, ພູມປັນຍາ, ມູນເຊື້ອ ທາງດ້ານວັດທະນະທຳອັນດີງາມຂອງຊາດ ໃຫ້ຍືນຍົງ, ສາມາດເຊື່ອມໂຍງກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ພັດທະນາປະເທດຊາດ.

ມາດຕາ 2 ວິຈິດສິນ

ວິຈິດສິນ ແມ່ນ ຜົນງານສິລະປະ ທີ່ມະນຸດສ້າງຂຶ້ນ ຈາກຄຸນຄ່າອັນລວມຍອດ ດ້ວຍພູມປັນຍາ, ພອນສະຫວັນ, ອາລິມາຈິດບວກກັບສີມືອັນປານິດ ເພື່ອຄວາມງົດງາມ, ຄວາມເອກອ້າງທະນິງໃຈ ຊຶ່ງມີຄຸນຄ່າທາງດ້ານຈິດໃຈໂດຍບໍ່ສິ້ນສຸດ.

ມາດຕາ 3 ການອະທິບາຍຄຳສັບ

ຄຳສັບທີ່ນຳໃຊ້ໃນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ມີຄວາມໝາຍ ດັ່ງນີ້:

1. ອະນຸສາວະລີ ໝາຍເຖິງ ຜົນງານປະຕິມາກຳ ແລະ ສະຖາປັດຕະຍະກຳ ທີ່ສ້າງຂຶ້ນໄວ້ເປັນທີ່ລະນຶກເຖິງຄຸນງາມຄວາມດີຂອງບຸກຄົນ, ເຫດການສຳຄັນທາງດ້ານປະຫວັດສາດຂອງຊາດ ເປັນຕົ້ນ ຮູບປັ້ນຜູ້ນຳ, ວິລະບູລຸດ, ວິລະຊົນ, ທາດນັກຮົບນິລະນາມ, ສະຖານທີ່ປະຫວັດສາດ;
2. ການອະນຸລັກຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນ ໝາຍເຖິງ ການຮັກສາໄວ້ຊຶ່ງຄຸນຄ່າທາງສິລະປະດ້ານວັດທະນະທຳ, ປະຫວັດສາດ ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ເຊື່ອມໂຊມ ແລະ ສູນຫາຍໄປຕາມການເວລາ;

3. ການກ່າຍ ຫຼື ລອກແບບ ຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນ ໝາຍເຖິງ ການສ້າງຂຶ້ນໃໝ່ໂດຍ ກ່າຍເອົາແບບເກົ່າ, ສີສັນ, ລວດລາຍ, ຮູບຮ່າງລັກສະນະວັດຖຸ ຫຼື ຮູບແບບດັ້ງເດີມ;
4. ຂະມຸ ໝາຍເຖິງ ວັດສະດຸ ທີ່ເຮັດດ້ວຍ ຂີ້ເຖົ້າກົກໄພ ຫຼື ຂີ້ເຖົ້າອື່ນ, ນໍ້າກ້ຽງ, ຢາງບົງ ສຳລັບ ຫຼໍ່ ລວດລາຍປະດັບ ໃສ່ ຕູ້, ພຣະພຸດທະຮູບ, ຫໍທຳມາດ, ກະໂຈມ, ຫົວໂຂນ ແລະ ອື່ນໆ;
5. ສີລະປິນອາຊີບ ໝາຍເຖິງ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ທີ່ເຄື່ອນໄຫວວຽກງານວິຈິດສິນ ເປັນອາຊີບຕົ້ນຕໍ ເຊັ່ນ ການແຕ້ມ, ການປັ້ນ, ການຄວັດ, ການອອກແບບງານສິນ ແລະ ຫັດຖະກຳສິນ;
6. ສີລະປິນເຄິ່ງອາຊີບ ໝາຍເຖິງ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ທີ່ເຄື່ອນໄຫວວຽກງານວິຈິດສິນ ເປັນອາຊີບ ສຳຮອງ ຄຽງຄູ່ກັບອາຊີບອື່ນ;
7. ສີລະປິນສະໝັກຫຼິ້ນ ໝາຍເຖິງ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ທີ່ມີຄວາມມັກທາງດ້ານວິຈິດສິນ ໂດຍບໍ່ໄດ້ ຜ່ານການຮຽນ ແຕ່ຫາກໄດ້ເຄື່ອນໄຫວເປັນບາງຄັ້ງຄາວ, ບາງໄລຍະ ຕາມກາລະໂອກາດ ແລະ ເງື່ອນໄຂ;
8. ປຸນປຣາສເຕີ ໝາຍເຖິງ ປຸນຂາວສຳລັບຫຼໍ່ແບບ, ປັ້ນແບບ ທີ່ມີຄຸນສົມບັດທີ່ແຂງໂຕໄວ;
9. ສີອະຄຣີລິກ (ACRYLIC) ໝາຍເຖິງ ສີນໍ້າສຳລັບໃຊ້ໃນການແຕ້ມຮູບທຸກຊະນິດ ຊຶ່ງມີຄຸນ ນະພາບດີກວ່າສີນໍ້າ ແລະ ສີໂປສເຕີ;
10. ສີໂປສເຕີ ໝາຍເຖິງ ສີນໍ້າສຳລັບໃຊ້ໃນການແຕ້ມຮູບທຸກຊະນິດ ຊຶ່ງບໍ່ສາມາດກັນນໍ້າໄດ້;
11. ສາສະນະສະຖານ ໝາຍເຖິງ ສະຖານທີ່ທາງດ້ານສາສະໜາ ເຊັ່ນ ວັດ, ສີມ, ກຸດຕິ, ຫໍແຈກ, ຫໍໂຕ, ຫໍກອງ, ຫໍພະ, ປະຕູໂຂງ, ທາດ, ຫໍຫຼັກເມືອງ, ທຳມະສະພາ ແລະ ບ່ອນສັກກາລະບູຊາອື່ນ;
12. ສະກຸນຊ່າງວິຈິດສິນ ໝາຍເຖິງ ບຸກຄົນ ທີ່ເປັນນາຍຊ່າງສະເພາະດ້ານວິຈິດສິນ ສາຂາຕ່າງໆ ເປັນຕົ້ນ ຊ່າງປັ້ນ, ແຕ້ມ, ຄວັດ, ຕິດມຸກ, ຕິດຄຳປິວ ແລະ ສີລະປະໂລຫະ;
13. ສີລະປະ ໝາຍເຖິງ ການສ້າງສັນຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນ ດ້ວຍພູມປັນຍາ, ພອນສະຫວັນ, ອາລິມ ຈິດບວກກັບສີມືອັນປານິດ ເປັນຕົ້ນ ການແຕ້ມ, ຄວັດ, ປັ້ນ, ຫຼໍ່.

ມາດຕາ 4 ນະໂຍບາຍຂອງລັດ ກ່ຽວກັບວຽກງານວິຈິດສິນ

ລັດ ສົ່ງເສີມ ແລະ ໃຫ້ຄວາມສຳຄັນ ວຽກງານວິຈິດສິນ ໃຫ້ມີການຂະຫຍາຍຕົວ, ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ມີຄຸນນະພາບ ດ້ວຍການສ້າງ, ພັດທະນາ ແລະ ປະກອບບຸກຄະລາກອນ, ສະໜອງ ງົບປະມານ, ພາຫະ ນະ, ວັດຖຸປະກອນ, ເຕັກນິກ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ທັນສະໄໝ.

ລັດ ສົ່ງເສີມ ແລະ ສ້າງເງື່ອນໄຂ ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ປະກອບສ່ວນ ແລະ ມີສ່ວນຮ່ວມໃນ ການຄົ້ນຄວ້າ ວິໄຈ, ການປະດິດສ້າງ, ການພັດທະນາຜົນງານ, ການເຜີຍແຜ່ຄຸນຄ່າ ແລະ ອະນຸລັກ ຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນທີ່ມີລັກສະນະຊາດ, ມະ ຫາຊົນ ແລະ ກ້າວໜ້າ ພ້ອມທັງຊຸກຍູ້ ແລະ ສົ່ງເສີມ ໃຫ້ສ້າງສະຖານການສຶກສາ, ສ້າງວິຊາຊີບ ແລະ ຜະລິດຕະພັນວິຈິດສິນ ໃຫ້ມີຄວາມອຸດົມຮັ່ງມີ, ຫຼາຍຮູບ ຫຼາຍສີ ແລະ ເປັນສິນຄ້າ.

ລັດ ຮັບຮູ້ ແລະ ປົກປ້ອງກຳມະສິດ, ລິຂະສິດ ກ່ຽວກັບຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນຂອງ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກ ຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ, ປົກປ້ອງສິດຜົນ ປະໂຫຍດອັນຊອບທຳຂອງ ຜູ້ດຳເນີນທຸລະກິດ ແລະ ຜູ້ຊົມໃຊ້ຜົນງານ ດ້ານວິຈິດສິນ.

ມາດຕາ 5 ຫຼັກການກ່ຽວກັບວຽກງານວິຈິດສິນ

ການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານວິຈິດສິນ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມຫຼັກການ ດັ່ງນີ້:

1. ສອດຄ່ອງກັບ ແນວທາງ ນະໂຍບາຍ, ລັດຖະທຳມະນູນ, ກົດໝາຍ ແລະ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ;
2. ຮັບປະກັນ ລັກສະນະຊາດ, ມະຫາຊົນ, ກ້າວໜ້າ, ວິທະຍາສາດ ແລະ ທັນສະໄໝ;
3. ຮັບປະກັນ ລັກສະນະເຄົ້າເດີມ, ປົກປັກຮັກສາ, ພື້ນຟູ, ອະນຸລັກ ແລະ ເສີມຂະຫຍາຍຄຸນຄ່າຂອງຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນ;
4. ຮັບປະກັນຄວາມຍຸຕິທຳ, ໂປ່ງໃສ ແລະ ສາມາດກວດສອບໄດ້;
5. ຮັບປະກັນການປະສານສົມທົບກັບຂະແໜງການ, ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ລວມທັງການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງມະຫາຊົນ.

ມາດຕາ 6 ສິດ ແລະ ພັນທະ ຂອງພົນລະເມືອງກ່ຽວກັບວຽກງານວິຈິດສິນ

ພົນລະເມືອງລາວ, ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນຕ່າງປະເທດ ແລະ ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ທີ່ອາໄສ ຢູ່ ສປປ ລາວ ມີສິດໃນການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ການຄົ້ນຄວ້າສ້າງ ຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນ ແລະ ປະກອບກິດຈະການ, ປະກອບຄຳເຫັນ ຕໍ່ຜົນງານ, ຜະລິດຕະພັນສິນ ຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ພົນລະເມືອງລາວ, ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນຕ່າງປະເທດ ແລະ ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ທີ່ອາໄສ ຫຼື ເຄື່ອນໄຫວ ຢູ່ ສປປ ລາວ ລ້ວນແຕ່ມີພັນທະໃນການປົກປັກຮັກສາ, ອະນຸລັກ ຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນທີ່ມີຄຸນຄ່າຂອງຊາດ ແລະ ຂອງທ້ອງຖິ່ນ.

ຄົນລາວຢູ່ຕ່າງປະເທດ ກຳສາມາດປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການ ປົກປັກຮັກສາ, ອະນຸລັກ, ພັດທະນາ ແລະ ຊົມໃຊ້ ຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນຂອງຊາດ ແລະ ຂອງທ້ອງຖິ່ນ.

ມາດຕາ 7 ຂອບເຂດການນຳໃຊ້ກົດໝາຍ

ກົດໝາຍສະບັບນີ້ ນຳໃຊ້ສຳລັບ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ທີ່ເຄື່ອນໄຫວວຽກງານວິຈິດສິນ ຢູ່ ສປປ ລາວ.

ມາດຕາ 8 ການຮ່ວມມືສາກົນ

ລັດ ສົ່ງເສີມການພົວພັນ, ຮ່ວມມື ກັບຕ່າງປະເທດ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ດ້ວຍການແລກປ່ຽນ ບົດຮຽນ, ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ, ເຕັກນິກວິຊາການ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ກ່ຽວກັບວຽກງານວິຈິດສິນ ລວມທັງການສ້າງກິດຈະກຳຮ່ວມກັນ, ການຝຶກອົບຮົມ, ການເຜີຍແຜ່ ແລະ ການວາງສະແດງຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ວຽກງານດັ່ງກ່າວ ມີຄຸນນະພາບ ແລະ ປະສິດທິພາບ, ປະຕິບັດສົນທິສັນຍາ ທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ ແລະ ສັນຍາສາກົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ພາກທີ II
ປະເພດ, ລັກສະນະ ແລະ ລະດັບ ຂອງວິຈິດສິນ
ໝວດທີ 1
ປະເພດຂອງວິຈິດສິນ

ມາດຕາ 9 ປະເພດຂອງວິຈິດສິນ

ວິຈິດສິນ ມີ ຫົກປະເພດ ດັ່ງນີ້:

1. ຈິດຕະກຳ;
2. ປະຕິມາກຳ;
3. ສິລະປະພາບພິມ;
4. ນິເທດສິນ;
5. ສະຖາປັດຕະຍະກຳສິນ;
6. ຫັດຖະກຳສິນ.

ມາດຕາ 10 ຈິດຕະກຳ

ຈິດຕະກຳ ແມ່ນ ການແຕ້ມດ້ວຍ ສີ່, ສີນ້ຳ, ສີນ້ຳມັນ, ສີໂປສເຕີ, ສີອະຄຣິລິກ, ສີຖານຄາບອນ ແລະ ການແຕ້ມດ້ວຍວັດຖຸອື່ນ ລົງໃສ່ວັດສະດຸ ເຊັ່ນ ເຈ້ຍ, ໄມ້ອັດ, ຜ້າແພ, ຝາ ຫຼື ວັດສະດຸອື່ນ ໃຫ້ອອກມາເປັນ ຜົນງານ ທີ່ເປັນຮູບແຕ້ມ ທີ່ມີຫຼາຍ ລັກສະນະ, ຮູບແບບ ແລະ ເນື້ອໃນ ເປັນຕົ້ນ ຮູບເໝືອນຄົນ, ຮູບສັດ, ຮູບທຳມະຊາດ, ຮູບຊີວິດປະຈຳວັນ, ຮູບປະກອບເລື່ອງ, ຮູບສິ່ງວັດຖຸ.

ມາດຕາ 11 ປະຕິມາກຳ

ປະຕິມາກຳ ແມ່ນ ການປັ້ນ, ການແກະສະຫຼັກ, ການຫຼໍ່ ຂີ້ເຜີ້ງ, ສະບູ, ໄມ້, ຫີນ, ປູນປຣາສເຕີ, ໂລຫະ ແລະ ວັດສະດຸອື່ນ ໃຫ້ເປັນຜົນງານ ແລະ ຜະລິດຕະພັນສິນ.

ມາດຕາ 12 ສິລະປະພາບພິມ

ສິລະປະພາບພິມ ແມ່ນ ຮູບພາບທີ່ໄດ້ຈາກການສ້າງແມ່ພິມ ເພື່ອພິມດ້ວຍ ນ້ຳມືກ, ສີໂປສເຕີ, ສີ ອະຄຣິລິກ ແລະ ສີອື່ນ ລົງໃສ່ ເຈ້ຍ, ວັດສະດຸ ຫຼື ໂລຫະອື່ນ ໃຫ້ເປັນຜົນງານ ແລະ ຜະລິດຕະພັນສິນ.

ມາດຕາ 13 ນິເທດສິນ

ນິເທດສິນ ແມ່ນ ຜະລິດຕະພັນສິນທີ່ໄດ້ຈາກ ການອອກແບບງານສິນ ເພື່ອໂຄສະນາ ເຜີຍແຜ່ ໂດຍ ຜ່ານພາຫະນະສື່ມວນຊົນ ກ່ຽວກັບຜະລິດຕະພັນ, ສິນຄ້າ, ວັດຖຸ ແລະ ເຄື່ອງຂອງ ເປັນຕົ້ນ ການອອກແບບ ຜະລິດຕະພັນ, ການອອກແບບສີ່ສິ່ງພິມ, ການອອກແບບສີ່ໂຄສະນາ, ການອອກແບບສີ່ເອເລັກໂຕຣນິກ.

ມາດຕາ 14 ສະຖາປັດຕະຍະກຳສິນ

ສະຖາປັດຕະຍະກຳສິນ ແມ່ນ ສິ່ງກໍ່ສ້າງແຫ່ງສິລະປະ ທີ່ມີຮູບຊົງ, ການຕົບແຕ່ງ ພາຍໃນ ແລະ ພາຍນອກ ດ້ວຍລວດລາຍສິລະປະທີ່ ປານິດ, ໂດດເດັ່ນ ທາງດ້ານວັດທະນະທຳ ແລະ ປະຫວັດສາດ ເປັນຕົ້ນ ລວດລາຍສິລະປະຂອງ ອາຄານ, ເຮືອນພັກອາໄສ, ສີມ, ກຸດຕິ, ຫໍແຈກ, ຫໍກອງ, ຫໍຜະ, ປະຕູໂຂງ, ທາດ, ຫໍ ຫຼັກເມືອງ.

ມາດຕາ 15 ຫັດຖະກຳສິນ

ຫັດຖະກຳສິນ ແມ່ນ ຜະລິດຕະພັນຫັດຖະກຳ ທີ່ມີສິລະປະ ທີ່ເປັນເອກະລັກສະເພາະ ເປັນຕົ້ນ ເຄື່ອງຕົບແຕ່ງ, ເຄື່ອງປະດັບ, ເຄື່ອງເອ້, ເຄື່ອງໃຊ້ສອຍ, ເຄື່ອງນຸ່ງຫົ່ມ, ເຄື່ອງຈັກສານ.

**ໝວດທີ 2
ລັກສະນະຂອງວິຈິດສິນ**

ມາດຕາ 16 ລັກສະນະຂອງວິຈິດສິນ

ວິຈິດສິນ ມີ ສາມລັກສະນະ ດັ່ງນີ້:

1. ວິຈິດສິນພື້ນເມືອງ;
2. ວິຈິດສິນຮ່ວມສະໄໝ;
3. ວິຈິດສິນແບບສ້າງສັນ.

ມາດຕາ 17 ວິຈິດສິນພື້ນເມືອງ

ວິຈິດສິນພື້ນເມືອງ ແມ່ນ ຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນທີ່ມີເອກະລັກ ທາງດ້ານສິລະປະ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ປະຫວັດສາດ ທີ່ເປັນຕົ້ນແບບດັ້ງເດີມກ່ຽວກັບ ນິທານພື້ນບ້ານ, ພຸດທະປະຫວັດ ແລະ ອື່ນໆ ດ້ວຍ ການແຕ້ມ ລວດລາຍລາວ, ການແຕ້ມຝາພະຫັງ, ການຕິດແກ້ວ, ຝອກຄຳປົວ, ຝອກສີເງິນ, ຝອກສີຄຳ, ການປັ້ນ, ຫຼໍ່, ຄວັດ, ເຄື່ອງປັ້ນດິນເຜົາ ທີ່ເຮັດດ້ວຍ ດິນ, ປຸນ, ພະທາຍເພັດ, ຂະມຸ, ໄມ້, ທອງສຳລິດ, ການສ້າງຜົນງານ ຫັດຖະກຳສິນ ທີ່ເປັນເອກະລັກແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນດ້ວຍການຕີ ເງິນ, ທອງ, ຄຳ.

ມາດຕາ 18 ວິຈິດສິນຮ່ວມສະໄໝ

ວິຈິດສິນຮ່ວມສະໄໝ ແມ່ນ ຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນທີ່ມີເອກະລັກຂອງຊາດ, ມີການປະສົມປະສານ ລະຫວ່າງ ອັນໃໝ່ ແລະ ອັນເກົ່າ ຊຶ່ງມີລັກສະນະກ້າວໜ້າ ທີ່ຮັບໃຊ້ສັງຄົມໃນປັດຈຸບັນ ເພື່ອໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບ ວິວັດທະນາການຂອງສັງຄົມ ແລະ ການພັດທະນາປະເທດຊາດ ດ້ວຍ ການປັ້ນ, ການຫຼໍ່ ອະນຸສາວະລີບັນພະບູ ລຸດ, ບຸກຄົນສຳຄັນທາງປະຫວັດສາດ; ການແຕ້ມ, ການພິມ, ການຄວັດແກະສະຫຼັກ ຫຼື ການກໍ່ສ້າງ ດ້ວຍວັດ ສະດູ, ໂລຫະຕ່າງໆ.

ມາດຕາ 19 ວິຈິດສິນແບບສ້າງສັນ

ວິຈິດສິນແບບສ້າງສັນ ແມ່ນ ຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນທີ່ມີການປະດິດສ້າງ ໃຫ້ມີຄວາມແປກໃໝ່ ໂດຍ ມີການປະສົມປະສານດ້ານສິລະປະ ເປັນຕົ້ນ ການແຕ້ມ, ການຄວັດແກະສະຫຼັກ, ການປັ້ນ, ການຫຼໍ່, ການພິມ ໃຫ້ທັນຍຸກສະໄໝ ມີລັກສະນະກ້າວໜ້າ ແລະ ສາກົນ ຫຼາຍຂຶ້ນ.

ໝວດທີ 3 ລະດັບຂອງວິຈິດສິນ

ມາດຕາ 20 ລະດັບຂອງວິຈິດສິນ

ວິຈິດສິນ ມີ ສອງລະດັບ ດັ່ງນີ້:

1. ວິຈິດສິນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ;
2. ວິຈິດສິນລະດັບຊາດ.

ສໍາລັບ ເງື່ອນໄຂ, ມາດຕະຖານ ແລະ ຂັ້ນຕອນ ການຈັດລະດັບຂອງວິຈິດສິນ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບການຕ່າງຫາກ.

ມາດຕາ 21 ວິຈິດສິນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ

ວິຈິດສິນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ ແມ່ນ ຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນທີ່ມີຄຸນຄ່າສູງ, ໂດດເດັ່ນ ແລະ ຫາຍາກ ລະດັບທ້ອງຖິ່ນ ທາງດ້ານວັດທະນະທຳ, ປະຫວັດສາດ ຊຶ່ງສ້າງຂຶ້ນ, ຕັ້ງຢູ່ ຫຼື ເກັບຮັກສາໄວ້ໃນພື້ນທີ່ຂອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ທີ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນເປັນວິຈິດສິນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ.

ມາດຕາ 22 ວິຈິດສິນລະດັບຊາດ

ວິຈິດສິນລະດັບຊາດ ແມ່ນ ຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນທີ່ມີເອກະລັກ, ຄຸນຄ່າສູງ, ລວດລາຍສິລະປະອັນປານິດ, ໂດດເດັ່ນ ແລະ ຫາຍາກ ລະດັບຊາດ ທາງດ້ານວັດທະນະທຳ, ປະຫວັດສາດ ຊຶ່ງສ້າງຂຶ້ນ, ຕັ້ງຢູ່ ຫຼື ເກັບຮັກສາໄວ້ ໃນພື້ນທີ່ໃດໜຶ່ງຂອງ ສປປ ລາວ ທີ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນເປັນວິຈິດສິນລະດັບຊາດ.

ພາກທີ III

ການສ້າງຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນ ແລະ ວິຈິດສິນທີ່ເປັນສົມບັດມິ່ງເມືອງ

ມາດຕາ 23 ການສ້າງຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນ

ການສ້າງຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນ ແມ່ນ ການສ້າງຜົນງານສິລະປະ ທີ່ມີລັກສະນະຊາດ, ມະຫາຊົນ ແລະ ກ້າວໜ້າ ບົນພື້ນຖານຫົວຄິດປະດິດສ້າງຂອງຜູ້ສ້າງ ທີ່ອອກມາຈາກ ອາລົມຈິດ, ປະສົບການ, ການບັນທຶກເຫດການ, ຄວາມຮູ້ສຶກ ທີ່ສະທ້ອນເຖິງສັງຄົມ, ຄວາມເຊື່ອ ແລະ ວິຖີການດຳລົງຊີວິດ ທີ່ບໍ່ຂັດກັບແນວທາງນະໂຍບາຍ, ກົດໝາຍ, ວັດທະນະທຳ, ຮີດຄອງປະເພນີອັນດີງາມຂອງຊາດ ແລະ ຂອງປະຊາຊົນລາວບັນດາເຜົ່າ.

ມາດຕາ 24 ການແຂ່ງຂັນສ້າງຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນ

ການແຂ່ງຂັນສ້າງຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນ ແມ່ນ ການຊຸກຍູ້ ແລະ ສົ່ງເສີມ ຫົວຄິດປະດິດສ້າງ, ພອນສະຫວັນຂອງບຸກຄົນ ທີ່ເປັນນັກວິຈິດສິນ ອາຊີບ, ເຄິ່ງອາຊີບ ແລະ ສະໝັກຫຼິ້ນ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນ ອຸດົມຮຸ່ງມີ, ມີຫຼາຍສີສັນ ແລະ ຍືນຍົງ.

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ຈັດຕັ້ງແຂ່ງຂັນຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍ, ລະບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ເປົ້າໝາຍການແຂ່ງຂັນຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນ.

ມາດຕາ 25 ເປົ້າໝາຍການແຂ່ງຂັນຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນ

ການແຂ່ງຂັນຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນ ມີເປົ້າໝາຍ ດັ່ງນີ້:

1. ຊຸກຍູ້, ສົ່ງເສີມຫົວຄິດປະດິດສ້າງ ຂອງ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ໃນການສ້າງຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນ ໃຫ້ມີຫຼາຍສີສັນ, ມີລັກສະນະຊາດ, ມະຫາຊົນ ແລະ ກ້າວໜ້າ;
2. ອະນຸລັກຮັກສາ ເອກະລັກ, ມູນເຊື້ອ ທາງດ້ານວັດທະນະທຳ ຂອງຊາດ ແລະ ເຜົ່າ ໃຫ້ຍືນຍົງ;
3. ສົ່ງເສີມ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພົ້ນຝຸ, ອະນຸລັກ, ພັດທະນາ ແລະ ຊົມໃຊ້ ຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນ ໃຫ້ເທົ່າທຽມກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ.

ມາດຕາ 26 ວິຈິດສິນທີ່ເປັນສົມບັດມິ່ງເມືອງ

ວິຈິດສິນທີ່ເປັນສົມບັດມິ່ງເມືອງ ແມ່ນ ຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນ ຊຶ່ງມີຄຸນຄ່າອັນໂດດເດັ່ນ, ພິເສດທີ່ຫາຍາກ ເປັນເອກະລັກຂອງຊາດ, ເປັນທີ່ສັກກາລະບູຊາ, ຄູ່ບ້ານຄູ່ເມືອງ ແລະ ເຊິດຊູຈິດໃຈຮັກຊາດ ແລະ ບ້ານເກີດເມືອງນອນ ເປັນຕົ້ນ ລວມລາຍສິລະປະຂອງ ອະນຸສາວະລີວິລະບູລຸດ, ສາສະນະສະຖານ, ພຣະພຸດທະຮູບ ເຊັ່ນ ພຣະທາດຫຼວງ, ວັດສີສະເກດ, ຫໍພຣະແກ້ວ, ວັດຊຽງທອງ, ວັດພູຈຳປາສັກ, ໄຫຫິນຊຽງຂວາງ.

ພາກທີ IV

ການຄຸ້ມຄອງ, ການປົກປັກຮັກສາ, ການອະນຸລັກ ວິຈິດສິນ

ໝວດທີ 1

ການຄຸ້ມຄອງວິຈິດສິນ

ມາດຕາ 27 ການຄຸ້ມຄອງ

ລັດ ຄຸ້ມຄອງວິຈິດສິນ ຢ່າງ ລວມສູນ ແລະ ເປັນລະບົບໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ເພື່ອໃຫ້ຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນ ໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງ ຕາມກົດໝາຍ.

ການຄຸ້ມຄອງວິຈິດສິນ ດຳເນີນດ້ວຍ ການຂຶ້ນທະບຽນ, ການຈຳລອງແບບ, ການສ້າງໃໝ່, ການຄົ້ນຄວ້າ, ວິໄຈ, ການສົ່ງອອກ ເພື່ອການວິໄຈ ແລະ ການວາງສະແດງ, ການນຳເຂົ້າ, ການໂຄສະນາ ການເຜີຍແຜ່ ຫຼື ຈຳໜ່າຍ, ການໂອນ, ການຊື້ ຂາຍ, ການເຊົ່າ ແລະ ການສືບທອດ.

ກຳມະສິດ ແລະ ລິຂະສິດ ຕໍ່ວິຈິດສິນທີ່ເປັນຂອງ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ໄດ້ຮັບການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ປົກປ້ອງຈາກລັດ ຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 28 ການຂຶ້ນທະບຽນ

ຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນ ທີ່ຢູ່ໃນການຄອບຄອງຂອງ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ສາມາດຂຶ້ນທະບຽນນຳຂະແໜງການຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ.

ຂະແໜງການຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ ດຳເນີນການຊອກຄົ້ນ, ເກັບກຳຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນປະເພດຕ່າງໆ ເພື່ອປະເມີນຄຸນຄ່າ, ຈັດລະດັບ ແລະ ຂຶ້ນທະບຽນ ພ້ອມກັນນັ້ນ ກຳຊຸກຍູ້ໃຫ້ຜູ້ຄອບຄອງຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນ ສະເໜີຂຶ້ນທະບຽນ ຊຶ່ງພາຍຫຼັງໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນແລ້ວ ຜົນງານດັ່ງກ່າວຖືກຮັບຮອງ ເປັນຜົນງານທີ່ຕ້ອງໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງ, ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ອະນຸລັກໃຫ້ຍືນຍົງ.

ຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນ ທີ່ຢູ່ໃນການຄອບຄອງຂອງສໍານັກງານຜູ້ຕາງໜ້າຂອງ ສປປ ລາວ ຢູ່ຕ່າງປະເທດ ໃຫ້ຂຶ້ນທະບຽນນໍາກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທໍາ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ.

ຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນ ທີ່ເປັນສົມບັດມິ່ງເມືອງ ໃຫ້ຂຶ້ນທະບຽນນໍາກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທໍາ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ, ພາຍຫຼັງຂຶ້ນທະບຽນແລ້ວ ຜົນງານດັ່ງກ່າວຖືກຮັບຮູ້ ເປັນຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນລະດັບຊາດ ພ້ອມທັງຮັບຮູ້ສິດຄອບຄອງ.

ການຂຶ້ນທະບຽນ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມຂັ້ນຕອນ ດັ່ງນີ້:

1. ການຍື່ນຄໍາຮ້ອງຂໍຂຶ້ນທະບຽນ;
2. ການພິຈາລະນາການຂຶ້ນທະບຽນ;
3. ການເກັບຮັກສາເອກະສານຂຶ້ນທະບຽນ;
4. ການປ່ຽນແປງ, ການລົບລ້າງ ແລະ ການຄັດຄ້ານ ການຂຶ້ນທະບຽນ.

ມາດຕາ 29 ການຍື່ນຄໍາຮ້ອງຂໍຂຶ້ນທະບຽນ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີຈຸດປະສົງຂໍຂຶ້ນທະບຽນຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນ ຕ້ອງຍື່ນຄໍາຮ້ອງຕໍ່ພະແນກຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທໍາ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ ແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ ໂດຍຜ່ານຫ້ອງການຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທໍາ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ ເມືອງ, ເທດສະບານ, ນະຄອນ ປ່ອນຕົນອາໄສຢູ່ ຫຼື ປ່ອນທີ່ຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນຕັ້ງຢູ່.

ສໍາລັບຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນ ທີ່ຢູ່ໃນການຄອບຄອງຂອງສໍານັກງານຜູ້ຕາງໜ້າຂອງ ສປປ ລາວ ຢູ່ຕ່າງປະເທດ, ສົມບັດມິ່ງເມືອງ ໃຫ້ຍື່ນຄໍາຮ້ອງຂໍຂຶ້ນທະບຽນ ນໍາກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທໍາ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ.

ມາດຕາ 30 ການພິຈາລະນາການຂຶ້ນທະບຽນ

ພາຍຫຼັງໄດ້ຮັບຄໍາຮ້ອງຂໍຂຶ້ນທະບຽນຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນແລ້ວ ຂະແໜງການຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທໍາ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕ້ອງພິຈາລະນາຄໍາຮ້ອງດັ່ງກ່າວ ພາຍໃນເວລາ ເກົ້າສິບວັນ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບຄໍາຮ້ອງເປັນຕົ້ນໄປ.

ການຂຶ້ນທະບຽນນັ້ນ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມລະບຽບການ ກ່ຽວກັບການຂຶ້ນທະບຽນຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນ ທີ່ກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທໍາ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ ວາງອອກ.

ມາດຕາ 31 ການເກັບຮັກສາເອກະສານຂຶ້ນທະບຽນ

ຂະແໜງການຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທໍາ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ ເປັນຜູ້ເກັບຮັກສາເອກະສານຂຶ້ນທະບຽນ ກ່ຽວກັບຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນ ໂດຍເກັບມ້ຽນໃນຖານຂໍ້ມູນ ຫຼື ຫ້ອງເກັບມ້ຽນໄວ້ສະເພາະ ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ຕົກເຮ່ຍ ເສຍຫາຍ ຫຼື ຖືກທໍາລາຍ.

ມາດຕາ 32 ການປ່ຽນແປງ, ການລົບລ້າງ ແລະ ການຄັດຄ້ານ ການຂຶ້ນທະບຽນ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ເຫັນວ່າ ການຂຶ້ນທະບຽນຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນບໍ່ຖືກຕ້ອງ ກໍ່ມີສິດຮ້ອງຂໍຕໍ່ຂະແໜງການຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທໍາ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ ປ່ອນຕົນອາໄສຢູ່ ເພື່ອໃຫ້ປ່ຽນແປງ ຫຼື

ລົບລ້າງ. ໃນກໍລະນີຂະແໜງການດັ່ງກ່າວ ຫາກບໍ່ມີຈາລະນາ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງນັ້ນ ກໍ່ມີສິດ ຮ້ອງຂໍຕໍ່ສານປະຊາຊົນ ເພື່ອໃຫ້ປ່ຽນແປງ ຫຼື ລົບລ້າງ ການຂຶ້ນທະບຽນດັ່ງກ່າວ.

ສໍາລັບການຂຶ້ນທະບຽນທີ່ແຕະຕ້ອງເຖິງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງຜູ້ອື່ນນັ້ນ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງດັ່ງກ່າວ ກໍ່ມີສິດຂໍຄັດຄ້ານການຂຶ້ນທະບຽນ ເພື່ອໃຫ້ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງພິຈາລະນາ ຕາມກົດ ໝາຍ.

ໃນກໍລະນີຂະແໜງການຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທໍາ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ ຫາກເຫັນວ່າການຂຶ້ນທະບຽນ ຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນ ບໍ່ຖືກຕ້ອງ ກໍ່ມີສິດປ່ຽນແປງ ຫຼື ລົບລ້າງໄດ້ ພາຍໃນເວລາ ສິບຫ້າວັນ ນັບແຕ່ວັນຮູ້ ຫຼື ຝົບເຫັນ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ການປ່ຽນແປງ, ການລົບລ້າງ ແລະ ການຄັດຄ້ານ ການຂຶ້ນທະບຽນ ຕ້ອງພິຈາລະນາພາຍໃນເວລາ ສາມ ສິບວັນ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບຄໍາຮ້ອງ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 33 ການຈໍາລອງແບບ

ການຈໍາລອງແບບ ແມ່ນ ການສ້າງ ຫຼື ຜະລິດ ວັດຖຸໃໝ່ ດ້ວຍການກ່າຍເອົາ ຂະໜາດ, ຊັດສ່ວນ, ຮູບຊົງ, ຮູບແບບ, ສີສັນ, ການຕົບແຕ່ງ ລວມທັງຈຸດພິເສດອື່ນ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມແບບຕົ້ນສະບັບ ແລະ ຕ້ອງ ໃສ່ເຄື່ອງໝາຍຂອງວັດຖຸຈໍາລອງນັ້ນ.

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີຈຸດປະສົງ ຈໍາລອງແບບຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນ ຕ້ອງໄດ້ຮັບ ອະນຸຍາດຈາກ ຂະແໜງການຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທໍາ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ ລວມທັງເຈົ້າຂອງລິຂະສິດ.

ສໍາລັບຮູບແບບ, ຂັ້ນຕອນການອະນຸຍາດ ລວມທັງສິດ ແລະ ຜົນທະ ຂອງຜູ້ຈໍາລອງແບບ ໄດ້ກຳນົດ ໄວ້ໃນລະບຽບການຕ່າງຫາກ.

ມາດຕາ 34 ການສ້າງໃໝ່

ການສ້າງໃໝ່ ແມ່ນ ການສ້າງຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນຂຶ້ນໃໝ່ ໂດຍກ່າຍເອົາ ຮູບຊົງ, ສັດສ່ວນ, ຮູບ ແບບ, ສີສັນ, ລວດລາຍ, ຮູບຮ່າງ ລວມທັງລັກສະນະ ແລະ ຈຸດພິເສດອື່ນ ຂອງຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນທີ່ມີ ແລ້ວ ຊຶ່ງຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກຂະແໜງການຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທໍາ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ.

ສໍາລັບ ການອອກແບບ, ການສ້າງໃໝ່ ສະຖາປັດຕະຍະກຳສິນ ເປັນຕົ້ນ ຕຶກ, ອາຄານ, ອະນຸສາວະລີ, ພຣະພຸດທະຮູບ, ສີມ, ຫໍແຈກ, ຫໍກອງ, ທາດ, ກຸດຕິ, ປະຕູໂຂງ, ສາລາໂຮງທໍາ, ຫໍໄຕ, ຫໍຫຼັກເມືອງ ຕ້ອງໄດ້ ຮັບອະນຸຍາດຈາກຂະແໜງການຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທໍາ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບຂະ ແໜງການອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 35 ການຄົ້ນຄວ້າ, ວິໄຈ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ຢູ່ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ໄດ້ຮັບການສົ່ງເສີມ ໃຫ້ດໍາເນີນ ການຄົ້ນຄວ້າ, ວິໄຈ ກ່ຽວກັບວິຈິດສິນ ດ້ວຍນະໂຍບາຍຕ່າງໆ ຕາມກົດໝາຍ.

ການຄົ້ນຄວ້າ, ວິໄຈ ກ່ຽວກັບວິຈິດສິນ ຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກຂະແໜງການຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດ ທະນະທໍາ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ ແລະ ຂະແໜງການອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ສຳລັບ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີຈຸດປະສົງຮ່ວມມືກັບຕ່າງປະເທດ ໃນການຄົ້ນຄວ້າ, ວິໄຈ ກ່ຽວກັບວິຈິດສິນ ຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ.

ຂໍ້ມູນ ແລະ ຜົນ ຂອງການຄົ້ນຄວ້າ, ວິໄຈ ຕ້ອງມອບຕົ້ນສະບັບ ໃຫ້ຂະແໜງການຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ ແລະ ຂະແໜງການອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອເກັບຮັກສາໄວ້ ແລະ ໂຄສະນາ ເຜີຍແຜ່ ຕາມລະບຽບການ.

ມາດຕາ 36 ການສົ່ງອອກ ເພື່ອການວິໄຈ ແລະ ການວາງສະແດງ

ການສົ່ງອອກຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນ ເພື່ອການວິໄຈ ແລະ ການວາງສະແດງ ຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກ ຂະແໜງການຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ.

ການສົ່ງອອກຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນ ທີ່ມີຄຸນຄ່າສູງ, ໂດດເດັ່ນ ແລະ ຫາຍາກ ເພື່ອການວິໄຈ ແລະ ການວາງສະແດງ ຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກລັດຖະບານ ຕາມການສະເໜີຂອງກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ ແລະ ຕ້ອງໄດ້ນຳເອົາຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນດັ່ງກ່າວ ພ້ອມດ້ວຍຜົນຂອງການວິໄຈກັບ ຄົນປະເທດ ພາຍໃນເວລາ ໜຶ່ງປີ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບອະນຸຍາດສົ່ງອອກ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 37 ການນຳເຂົ້າ, ການໂຄສະນາ ການເຜີຍແຜ່ ຫຼື ຈຳໜ່າຍ

ການນຳເຂົ້າ, ການໂຄສະນາ ການເຜີຍແຜ່ ຫຼື ຈຳໜ່າຍ ແບບ, ແມ່ຟິມ ແລະ ຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນ ຂອງຕ່າງປະເທດ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການກວດກາ ແລະ ອະນຸຍາດຈາກຂະແໜງການຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ.

ມາດຕາ 38 ການໂອນ

ຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນທີ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນແລ້ວ ສາມາດໂອນກຳມະສິດ, ລິຂະສິດ ໃຫ້ຜູ້ອື່ນໄດ້ ແຕ່ຕ້ອງ ແຈ້ງໃຫ້ຂະແໜງການຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ ບ່ອນຕົ້ນຂຶ້ນທະບຽນ ແລະ ດຳເນີນການ ໂອນຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 39 ການ ຊື້ ຂາຍ, ແລກປ່ຽນ ແລະ ການເຊົ່າ

ຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຜົນງານວິຈິດສິນລະດັບຊາດ ທີ່ມີຄຸນຄ່າສູງ, ໂດດເດັ່ນ ແລະ ຫາຍາກ ທີ່ເປັນກຳມະສິດ ຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ຊຶ່ງມີຈຸດປະສົງ ຊື້ ຂາຍ, ແລກປ່ຽນ ຕ້ອງໄດ້ຂໍອະນຸຍາດນຳລັດຖະບານ ຫຼື ຂະແໜງການຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ ຕາມແຕ່ລະ ກໍລະນີ. ໃນກໍລະນີຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນນັ້ນ ຫາກມີຄຸນຄ່າສູງ, ໂດດເດັ່ນ ແລະ ຫາຍາກ ລັດມີບຸລິມະສິດຊື້ເອົາ ຕາມລາຄາທີ່ຕົກລົງກັນ.

ຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນທີ່ມີຄຸນຄ່າສູງ, ໂດດເດັ່ນ ແລະ ຫາຍາກ ທີ່ເປັນຕົ້ນສະບັບ ບໍ່ສາມາດ ຊື້ ຂາຍ, ແລກປ່ຽນ ຫຼື ມອບເປັນຂອງຂວັນໃຫ້ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ.

ສໍາລັບການເຊົ່າຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນ ທີ່ມີຄຸນຄ່າສູງ, ໂດດເດັ່ນ ແລະ ຫາຍາກ ທີ່ເປັນຕົ້ນສະບັບ ລະຫວ່າງປະເທດ ຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກລັດຖະບານ ບົນພື້ນຖານການສະເໜີຂອງກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ.

ມາດຕາ 40 ການສືບທອດ

ຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນ ທີ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນແລ້ວ ສາມາດສືບທອດ, ມອບໂອນໃຫ້ຜູ້ອື່ນ ແຕ່ກ່ອນຈະ ດໍາເນີນການມອບໂອນໃຫ້ຜູ້ອື່ນສືບທອດນັ້ນຕ້ອງແຈ້ງ ຫຼື ຂໍອະນຸຍາດນໍາຂະແໜງການຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະ ນະທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ ປ່ອນທີ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນ ຕາມແຕ່ລະກໍລະນີ.

ໃນກໍລະນີມີຫຼາຍຄົນ ໄດ້ຮັບການສືບທອດຮ່ວມກັນ ຕ້ອງມອບສິດເປັນລາຍລັກອັກສອນ ໃຫ້ຜູ້ໃດຜູ້ ໜຶ່ງ ເປັນຕົວແທນ.

ໝວດທີ 2

ການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ການອະນຸລັກ ຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນ

ມາດຕາ 41 ການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ການອະນຸລັກ ຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນ

ຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນ ທີ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນແລ້ວ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ອະນຸລັກ ເພື່ອບໍ່ ໃຫ້ຖືກທຳລາຍ ຫຼື ເສຍຫາຍຈາກການກະທຳຂອງຄົນ ຫຼື ຈາກໄພທຳມະຊາດ ໂດຍສະເພາະຜົນງານດ້ານວິຈິດ ສິນ ທີ່ມີຄຸນຄ່າສູງ, ໂດດເດັ່ນ ແລະ ຫາຍາກ.

ມາດຕາ 42 ການບຸລະນະສ້ອມແປງ ແລະ ການປະຕິສັງຂອນ ຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ເປັນເຈົ້າການ ແລະ ມີສ່ວນຮ່ວມ ໃນການບຸລະນະສ້ອມແປງ, ແລະ ການປະຕິສັງຂອນ ຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນ ຕາມຂອບເຂດ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ.

ການບຸລະນະສ້ອມແປງ ແລະ ການປະຕິສັງຂອນ ຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ມີຄຸນຄ່າ ສູງ, ໂດດເດັ່ນ ແລະ ຫາຍາກ ຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກຂະແໜງການຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ທ່ອງ ທ່ຽວ ທີ່ຕົ້ນຂຶ້ນທະບຽນ ໂດຍມີການປະສານສົມທົບກັບອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ, ຂະແໜງການ ແລະ ພາກ ສ່ວນອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ການບຸລະນະສ້ອມແປງ ແລະ ການປະຕິສັງຂອນ ຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນລະດັບຊາດ ທີ່ມີຄຸນຄ່າສູງ, ໂດດເດັ່ນ ແລະ ຫາຍາກ ຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກລັດຖະບານ ຕາມການສະເໜີຂອງກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ ໂດຍມີການປະສານສົມທົບກັບ ກະຊວງ, ອົງການ, ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ການບຸລະນະສ້ອມແປງ ແລະ ການປະຕິສັງຂອນ ຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນ ແຕ່ລະປະເພດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳ ນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 9 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 43 ເງື່ອນໄຂການບຸລະນະສ້ອມແປງ ແລະ ການປະຕິສັງຂອນ ຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນ

ການບຸລະນະສ້ອມແປງ ແລະ ການປະຕິສັງຂອນຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນ ທີ່ມີຄຸນຄ່າສູງ, ໂດດເດັ່ນ ແລະ ຫາຍາກ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມເງື່ອນໄຂ ດັ່ງນີ້:

1. ຕ້ອງແມ່ນ ວິສາຫະກິດສະເພາະ ຫຼື ວິສາຫະກິດ ທີ່ມີເງື່ອນໄຂ ໃນການບຸລະນະສ້ອມແປງ ແລະ ການປະຕິສັງຂອນຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນ ທີ່ມີນາຍຊ່າງສີມິທີ່ຊຳນານງານ ທາງດ້ານວິຈິດສິນ;

2. ຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານວິຈິດສິນ ປ່ອນທີ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນ. ສໍາລັບ ວິຈິດສິນລະດັບຊາດ ຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ;

3. ຕ້ອງຮັກສາຄຸນລັກສະນະເດີມ ຂອງຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນນັ້ນໄວ້ ເປັນຕົ້ນ ຮຸບຮ່າງ, ສີສັນ, ລວດລາຍ ລວມທັງວັດສະດຸ.

ມາດຕາ 44 ການຟື້ນຟູ ແລະ ການອະນຸລັກ ສະກຸນຊ່າງວິຈິດສິນ

ການຟື້ນຟູ ແລະ ການອະນຸລັກ ສະກຸນຊ່າງວິຈິດສິນ ແມ່ນ ການປົກປັກຮັກສາ, ການສົ່ງເສີມ ດ້ານ ວິຈິດສິນ ແລະ ເສີມຂະຫຍາຍພູມປັນຍາສະກຸນຊ່າງວິຈິດສິນລາວ ໃຫ້ມີຄວາມ ຍືນຍົງ, ອຸດົມສົມບູນ ແລະ ຮັ່ງມີຂຶ້ນ ເພື່ອຊຸກຍູ້ ແລະ ສົ່ງເສີມ ການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ, ຊອກຮູ້ຄຸນຄ່າທາງດ້ານ ວັດທະນະທຳ ແລະ ປະຫວັດ ສາດ ກ່ຽວກັບວິຈິດສິນ ທີ່ເປັນຜືນຖານໃຫ້ແກ່ສະກຸນຊ່າງວິຈິດສິນລາວ ບໍ່ໃຫ້ເສື່ອມໂຊມ, ເສຍຫາຍ ຫຼື ຖືກ ທຳລາຍ.

ພາກທີ V

ປະເພດ ແລະ ນາມມະຍົດ ສິລະປິນວິຈິດສິນ

ໝວດທີ 1

ປະເພດສິລະປິນວິຈິດສິນ

ມາດຕາ 45 ປະເພດສິລະປິນວິຈິດສິນ

ສິລະປິນວິຈິດສິນ ມີ ຫົກປະເພດ ດັ່ງນີ້ :

1. ຈິດຕະກອນ;
2. ປະຕິມາກອນ;
3. ສິລະປິນພາບຝົມ;
4. ນັກນິເທດສິນ;
5. ນັກສະຖາປັດຕະຍະກຳສິນ;
6. ນັກຫັດຖະກຳສິນ.

ສິລະປິນວິຈິດສິນ ປະກອບດ້ວຍ ສິລະປິນວິຈິດສິນ ອາຊີບ, ເຄິ່ງອາຊີບ ແລະ ສະໝັກຫຼິ້ນ.

ມາດຕາ 46 ຈິດຕະກອນ

ຈິດຕະກອນ ແມ່ນ ນັກແຕ້ມ ທີ່ແຕ້ມດ້ວຍ ສີ່, ສີນໍ້າ, ສີນໍ້າມັນ, ສີໂປສເຕີ, ສີອະຄຣິລິກ, ສີຖ່ານຄາ ບອນ ແລະ ອຸປະກອນການແຕ້ມອື່ນ ລົງໃສ່ ເຈ້ຍ, ໄມ້ອັດ, ຜ້າແພ, ຝາ ຊຶ່ງຮູບແຕ້ມເຫຼົ່ານັ້ນ ມີຫຼາຍລັກສະນະ, ຫຼາຍຮູບແບບ ແລະ ເນື້ອໃນ ເຊັ່ນ ຮູບເໝືອນຄົນ, ຮູບສັດ, ຮູບສິ່ງວັດຖຸ, ຮູບທຳມະຊາດ, ຮູບຊີວິດປະຈຳວັນ ແລະ ຮູບປະກອບເລື່ອງ.

ມາດຕາ 47 ປະຕິມາກອນ

ປະຕິມາກອນ ແມ່ນ ນັກ ປັ້ນ, ແກະສະຫຼັກ, ຫຼໍ່, ຄວັດ ດ້ວຍວັດສະດຸຕ່າງໆ ເປັນຕົ້ນ ດິນໜຽວ, ຂີ້ເຜິ້ງ, ໄມ້, ຫີນ, ຫີນອ່ອນ, ປູນປຣາສເຕີ, ໂລຫະ ໃຫ້ເປັນຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນ.

ມາດຕາ 48 ສິລະປິນພາບພິມ

ສິລະປິນພາບພິມ ແມ່ນ ນັກອອກແບບ ແລະ ແກະແບບ ເພື່ອພິມດ້ວຍ ນໍ້າມືກ, ສີໂປສເຕີ, ສີອະຄຣີລິກ ແລະ ສີອື່ນ ລົງໃສ່ ເຈ້ຍ, ວັດສະດຸ ຫຼື ໂລຫະອື່ນ ໃຫ້ເປັນຜົນງານ ແລະ ຜະລິດຕະພັນສິນ.

ມາດຕາ 49 ນັກນິເທດສິນ

ນັກນິເທດສິນ ແມ່ນ ນັກອອກແບບງານສິນ ເພື່ອໂຄສະນາ ເຜີຍແຜ່ ໂດຍຜ່ານພາຫະນະສື່ມວນຊົນ ກ່ຽວກັບຜະລິດຕະພັນ, ສິນຄ້າ, ວັດຖຸ ແລະ ເຄື່ອງຂອງ ເປັນຕົ້ນ ນັກອອກແບບ ຜະລິດຕະພັນ, ສີ່ສິ່ງພິມ, ສີ່ໂຄສະນາ, ສີ່ເອເລັກໂຕຣນິກ.

ມາດຕາ 50 ນັກສະຖາປັດຕະຍະກຳສິນ

ນັກສະຖາປັດຕະຍະກຳສິນ ແມ່ນ ນັກອອກແບບໂຄງສ້າງ ແລະ ການຕົບແຕ່ງ ສະຖາປັດຕະຍະກຳສິນ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍ ໂຄງສ້າງ, ຮູບຊົງການຕົບແຕ່ງພາຍໃນ ແລະ ພາຍນອກ ຂອງ ຕຶກ, ອາຄານ, ສີມ, ກຸດຕີ, ຫໍແຈກ, ຫໍກອງ, ຫໍພະ, ປະຕູໂຂງ, ທາດ, ຫໍຫຼັກເມືອງ ທີ່ຕົບແຕ່ງດ້ວຍລວດລາຍສິນລະປະ ທີ່ມີລັກສະນະ ຊາດ ອັນປານິດວິຈິດບັນຈົງ.

ມາດຕາ 51 ນັກຫັດຖະກຳສິນ

ນັກຫັດຖະກຳສິນ ແມ່ນ ນັກສ້າງ ແລະ ປະດິດແຕ່ງ ຜະລິດຕະພັນຫັດຖະກຳ ທີ່ມີສີ່ມີລະອຽດ ທີ່ເປັນ ເອກະລັກສະເພາະ ເປັນຕົ້ນ ເຄື່ອງຕົບແຕ່ງ, ເຄື່ອງໃຊ້ສອຍ, ເຄື່ອງນຸ່ງຫົ່ມ, ເຄື່ອງປະດັບ, ເຄື່ອງເອ້, ເຄື່ອງ ຈັກສານ.

ມາດຕາ 52 ສິດ ແລະ ພັນທະ ຂອງສິລະປິນວິຈິດສິນ

ສິລະປິນວິຈິດສິນ ມີ ສິດ ດັ່ງນີ້:

1. ສະເໜີພາບຕໍ່ໜ້າກົດໝາຍ ໃນການສຶກສາ, ຄົ້ນຄວ້າ, ວິໄຈ ເພື່ອຍົກລະດັບວິຊາສະເພາະ ດ້ານວິຈິດສິນ;
2. ປະດິດສ້າງ ແລະ ວາງສະແດງ ຜົນງານຂອງຕົນ ທີ່ຜ່ານການກວດກາ ແລະ ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ຢ່າງຖືກຕ້ອງຕໍ່ສາທາລະນະຊົນ ລວມທັງການໂຄສະນາ ເຜີຍແຜ່ ຜ່ານສື່ມວນຊົນ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ;
3. ເຄື່ອນໄຫວ, ດຳເນີນທຸລະກິດ ທາງດ້ານວິຈິດສິນ ທີ່ບໍ່ຂັດກັບກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
4. ມອບຜົນງານຜະລິດຕະພັນດ້ານວິຈິດສິນຂອງຕົນ ເພື່ອເປັນມໍຣະດົກ ໃຫ້ແກ່ອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຂອງລັດ ໃນການສຶກສາ, ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ວິໄຈ ກ່ຽວກັບວິຈິດສິນ;
5. ຖ່າຍທອດ ຄວາມຮູ້, ຄວາມສາມາດ, ບົດຮຽນ ແລະ ປະສົບການ ເພື່ອບຳລຸງ, ສ້າງ ສິລະປິນ ວິຈິດສິນຮຸ່ນສືບທອດ;

6. ນຳໃຊ້ສິດອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ສິລະປິນວິຈິດສິນ ມີ ພັນທະ ດັ່ງນີ້:

1. ປົກປັກຮັກສາ, ອະນຸລັກ, ເສີມຂະຫຍາຍ ມູນເຊື້ອສິລະປະວັດທະນະທຳ, ຮິດຄອງປະເພນີ ອັນດີງາມຂອງຊາດ ແລະ ຂອງເຜົ່າ;
2. ເຄົາລົບ ແລະ ປະຕິບັດ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ກ່ຽວກັບລິຂະສິດຂອງຜະລິດຕະພັນ ດ້ານວິຈິດສິນ;
3. ປະຕິບັດພັນທະ ພາສີ, ອາກອນ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
4. ປະຕິບັດພັນທະອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ໝວດທີ 2 ນາມມະຍົດສິລະປິນວິຈິດສິນ

ມາດຕາ 53 ນາມມະຍົດສິລະປິນວິຈິດສິນ

ນາມມະຍົດສິລະປິນວິຈິດສິນ ແມ່ນ ການຍ້ອງຍໍ, ຈາລຶກຄຸນງາມຄວາມດີ ແລະ ຍິ່ງຢືນຜົນງານ ທີ່ໂດດເດັ່ນຂອງນັກສິລະປິນວິຈິດສິນ ທີ່ໄດ້ສ້າງຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນ ແລະ ເຄື່ອນໄຫວວຽກງານວິຈິດສິນ ຊຶ່ງເປັນການປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ພັດທະນາປະເທດຊາດ ແລະ ເປັນທີ່ຍອມຮັບຂອງ ສັງຄົມ.

ນາມມະຍົດສິລະປິນວິຈິດສິນ ມີ ສອງປະເພດ ດັ່ງນີ້:

1. ສິລະປິນວິຈິດສິນແຫ່ງຊາດ;
2. ສິລະປິນວິຈິດສິນດີເດັ່ນ.

ມາດຕາ 54 ສິລະປິນວິຈິດສິນແຫ່ງຊາດ

ສິລະປິນວິຈິດສິນແຫ່ງຊາດ ແມ່ນ ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບນາມມະຍົດຂັ້ນສູງສຸດ ດ້ວຍການຮັບຮອງຂອງປະທານ ປະເທດ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ ຕາມການສະເໜີຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ.

ບຸກຄົນທີ່ຈະໄດ້ຮັບນາມມະຍົດສິລະປິນວິຈິດສິນແຫ່ງຊາດ ຕ້ອງມີເງື່ອນໄຂ ດັ່ງນີ້:

1. ມີຄຸນສົມບັດ, ສິນທຳ, ມີຄວາມຮູ້, ຄວາມສາມາດ ແລະ ຈິງຮັກພັກດີຕໍ່ປະເທດຊາດ ແລະ ປະຊາຊົນລາວບັນດາເຜົ່າ;
2. ມີຜົນງານດ້ານວິຈິດສິນອັນໂດດເດັ່ນໃດໜຶ່ງ ທີ່ມີຫົວຄິດປະດິດສ້າງ ຊຶ່ງເປັນການປົກປັກຮັກສາ, ອະນຸລັກ, ເສີມຂະຫຍາຍ ເປັນທີ່ຍອມຮັບຂອງສັງຄົມ;
3. ປະກອບສ່ວນຢ່າງຕັ້ງໜ້າເຂົ້າໃນຂະບວນການສິລະປະວັດທະນະທຳ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ, ສ້າງຮຸ່ນ ຄົນສືບທອດ, ຖ່າຍທອດບົດຮຽນ ແລະ ປະສົບການ ໃຫ້ເພື່ອນຮ່ວມງານຢ່າງຈິງໃຈ;
4. ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນຂະບວນການສິລະປະວິຈິດສິນ ແລະ ປະກອບອາຊີບດ້ານວິຈິດສິນ ຢ່າງ ໜ້ອຍ ສິບຫ້າປີ ແລະ ໄດ້ຮັບນາມມະຍົດສິລະປິນວິຈິດສິນດີເດັ່ນມາກ່ອນ.

ມາດຕາ 55 ສິລະປິນວິຈິດສິນດີເດັ່ນ

ສິລະປິນວິຈິດສິນດີເດັ່ນ ແມ່ນ ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບນາມມະຍົດ ດ້ວຍການຮັບຮອງຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ ຕາມການສະເໜີຂອງກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ ໂດຍຜ່ານ ກະຊວງພາຍໃນ.

ບຸກຄົນທີ່ຈະໄດ້ຮັບນາມມະຍົດສິລະປິນວິຈິດສິນດີເດັ່ນ ຕ້ອງມີເງື່ອນໄຂ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 54 ວັກທີສອງ ຂໍ້ 1 ແລະ 2 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ແລະ ໄດ້ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນວຽກງານວິຈິດສິນ ແລະ ປະກອບອາຊີບດ້ານວິຈິດສິນ ຢ່າງໜ້ອຍ ສິບປີ.

ມາດຕາ 56 ອົງການທີ່ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ສະເໜີໃຫ້ນາມມະຍົດສິລະປິນວິຈິດສິນ

ອົງການທີ່ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ສະເໜີໃຫ້ນາມມະຍົດສິລະປິນວິຈິດສິນ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ;
2. ສະມາຄົມວິຈິດສິນລາວ.

ມາດຕາ 57 ການປະກອບເອກະສານ

ເອກະສານປະກອບໃນການສະເໜີຂໍນາມມະຍົດສິລະປິນວິຈິດສິນ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ໜັງສືສະເໜີຂໍນາມມະຍົດ ຈາກອົງການທີ່ສະເໜີໃຫ້ນາມມະຍົດ;
2. ປະຫວັດ, ຜົນງານ ຫຼື ຜະລິດຕະພັນດ້ານວິຈິດສິນຂອງຜູ້ສະເໜີຂໍນາມມະຍົດ;
3. ເອກະສານຢັ້ງຢືນຜົນງານ ຫຼື ຜະລິດຕະພັນດ້ານວິຈິດສິນ ຈາກອົງການຮັບຜິດຊອບທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 58 ການພິຈາລະນາໃຫ້ນາມມະຍົດສິລະປິນວິຈິດສິນ

ການພິຈາລະນາໃຫ້ນາມມະຍົດສິລະປິນວິຈິດສິນ ໃຫ້ອົງຕາມຜົນງານ ແລະ ຜະລິດຕະພັນ ດ້ານວິຈິດສິນຕົວຈິງ ຢ່າງຄົບຖ້ວນ, ພາວະວິໄສ ບົນພື້ນຖານເງື່ອນໄຂ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 54 ແລະ ມາດຕາ 55 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ສຳລັບລາຍລະອຽດ ກ່ຽວກັບຂັ້ນຕອນການພິຈາລະນາໃຫ້ນາມມະຍົດສິລະປິນວິຈິດສິນ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບການຕ່າງຫາກ.

ມາດຕາ 59 ນະໂຍບາຍຕໍ່ສິລະປິນວິຈິດສິນທີ່ໄດ້ຮັບນາມມະຍົດ

ສິລະປິນວິຈິດສິນ ທີ່ໄດ້ຮັບນາມມະຍົດ ໄດ້ຮັບນະໂຍບາຍ ດັ່ງນີ້:

1. ໃບຢັ້ງຢືນ ແລະ ຫຼຽນນາມມະຍົດ;
2. ນະໂຍບາຍ ທີ່ເປັນວັດຖຸ ແລະ ຈິດໃຈ;
3. ນະໂຍບາຍອື່ນ ຕາມລະບຽບການ.

ມາດຕາ 60 ການຖອນນາມມະຍົດສິລະປິນວິຈິດສິນ

ນາມມະຍົດສິລະປິນວິຈິດສິນ ຈະຖືກຖອນ ໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ມີການກະທຳທີ່ເສື່ອມເສຍກຽດສັກສີ;
2. ລະເມີດຂໍ້ຫ້າມ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 72 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້;

3. ຖືກສານຕັດສິນລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ໃນສະຖານການກະທຳຜິດໂດຍເຈດຕະນາ;
4. ນຳໃຊ້ນາມມະຍົດສິລະບິນວິຈິດສິນໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງ.

ພາກທີ VI

ການດຳເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບວິຈິດສິນ

ມາດຕາ 61 ການດຳເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບວິຈິດສິນ

ການດຳເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບວິຈິດສິນ ແມ່ນ ການລົງທຶນດ້ານວິຈິດສິນ ເພື່ອເປັນການຫາລາຍໄດ້ ແລະ ຜົນຕອບແທນດ້ານເສດຖະກິດ ທັງເປັນການໂຄສະນາ ເຜີຍແຜ່ ວັດທະນະທຳອັນດີງາມຂອງຊາດ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍ:

1. ການວາງສະແດງວິຈິດສິນ;
2. ຫໍພິພິທະພັນວິຈິດສິນ ເອກະຊົນ;
3. ການສ້າງຜະລິດຕະພັນວິຈິດສິນ;
4. ສູນຝຶກອົບຮົມ ແລະ ສະຖານການສຶກສາ ວິຈິດສິນ.

ມາດຕາ 62 ການວາງສະແດງວິຈິດສິນ

ການວາງສະແດງວິຈິດສິນ ມີ ສາມປະເພດ ດັ່ງນີ້:

1. ການວາງສະແດງ ເພື່ອເຜີຍແຜ່ໃຫ້ມວນຊົນເຂົ້າຊົມ;
2. ການວາງສະແດງ ເພື່ອການປົກປັກຮັກສາ, ພັດທະນາ, ອະນຸລັກ, ບຸລະນະປະຕິສັງຂອນ, ສຶກສາ ແລະ ຄົ້ນຄວ້າວິໄຈ;
3. ການວາງສະແດງ ເພື່ອການຄ້າ.

ສະຖານທີ່ວາງສະແດງ ແລະ ຫ້ອງວາງສະແດງ ຕ້ອງໃຫ້ມີພື້ນທີ່ ທີ່ເໝາະສົມ, ມີອຸປະກອນອຳນວຍຄວາມສະດວກ ຢ່າງພຽງພໍ ຕາມຂະໜາດຂອງສະຖານທີ່ ແລະ ຫ້ອງວາງສະແດງ, ຮັບປະກັນຄວາມປອດໄພ, ມີຄວາມສະດວກສະບາຍ ແລະ ເປັນມິດຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ.

ມາດຕາ 63 ຫໍພິພິທະພັນວິຈິດສິນ ເອກະຊົນ

ຫໍພິພິທະພັນວິຈິດສິນ ເອກະຊົນ ແມ່ນ ສະຖານທີ່ສະສົມ, ທ້ອນໂຮມ, ເກັບຮັກສາ, ອະນຸລັກ ຜົນງານ ແລະ ຜະລິດຕະພັນ ວິຈິດສິນທີ່ມີຄຸນຄ່າສູງ, ໂດດເດັ່ນ ແລະ ຫາຍາກ ເພື່ອວາງສະແດງ ແລະ ເຜີຍແຜ່ ໃຫ້ມວນຊົນເຂົ້າຊົມ.

ຫໍພິພິທະພັນວິຈິດສິນ ເອກະຊົນ ຕ້ອງໃຫ້ມີພື້ນທີ່ ທີ່ເໝາະສົມ, ມີອຸປະກອນອຳນວຍຄວາມສະດວກ ຢ່າງພຽງພໍ ຕາມຂະໜາດຂອງຫໍພິພິທະພັນວິຈິດສິນ, ຮັບປະກັນຄວາມປອດໄພ, ມີຄວາມສະດວກສະບາຍ ແລະ ເປັນມິດຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ.

ມາດຕາ 64 ການສ້າງຜະລິດຕະພັນວິຈິດສິນ

ການສ້າງຜະລິດຕະພັນວິຈິດສິນ ແມ່ນ ການດຳເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບການແຕ້ມ, ຄວັດ, ການແກະສະຫຼັກ, ການຫຼໍ່, ການປັ້ນ ຫັດຖະກຳສິນ ແລະ ການດຳເນີນທຸລະກິດສ້າງຜະລິດຕະພັນວິຈິດສິນອື່ນ.

